

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושלשה

היכל
ששי

קונטרס דרושי חתונה

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארת כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

נאמרו על חתונת בנו
הרה"ח וכו' מנחם מענדל ע"ה

הנחת בנו

כבוד קדושת

אדמו"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתי"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

KUNTRES
DRUSHEI CHASUNAH — 5642

Copyright © 2026

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס "עמפייער פרעסס" ע"י

הרה"ת הרה"ח ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ח הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה

ויסוף יצחק בן ברכה שיחי

EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD. • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

פתח דבר

הננו מו"ל בזה בהוצאה חדשה את המאמרים ד"ה כל הנהנה מסעודת חתן וד"ה להבין ענין ברכת יוצר האדם, שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מהר"ש נ"ע בעת חתונת בנו מו"ה מענדל בשנת תרמ"ב.

מאמרים אלו נדפסו ב"קונטרס דרושי חתונה" בי"ד סיון תשמ"א* ומשם בספר תורת שמואל – דרושי חתונה (ע' נא ואילך וע' רמא ואילך) ובסה"מ תרמ"ב (ע' שמח ואילך), וכאן נדפסו מהנחות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, שהגיעו לידינו אחר כך.

אודות זמן אמירתם, בכת"י שמהם נדפס הקונטרס הנ"ל רשום על ד"ה כל הנהנה – „יום ה' י"ד סיון על חתונת בנו מו"ה מענדל נ"י, שנת תרמ"ב, ועל ד"ה להבין – „על חתונת בנו הרמ"מ". וכאן בהנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב מפורט יותר: ד"ה כל הנהנה – „פ' בהעלותך בס"ד יום ה' אחר החופה של אחי הרמ"מ שי' למזוט", וד"ה להבין – „ש"פ בהעלותך שי' [= שבת] של חתונת אחי הרמ"מ שי' תרמ"ב".

המאמרים נערכו ע"י הרה"ת ר' חיים אלימלך שי' וילהלם.

מערכת „אוצר החסידים"

ט"ו טבת, ה'תשפ"ו
ברוקלין, נ.י.

(* ד"ה כל הנהנה נדפס מכת"י מעתיק והוגה אח"כ (בספר דרושי חתונה ובסה"מ תרמ"ב) מכת"י ק אדמו"ר מהר"ש, וד"ה להבין נדפס מרשימת השומעים.

9' בהעלותך

בס"ד יום ה' אחר החופה של אחי הרמ"מ שי' למז"ט.

כל¹ הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בה' קולות, שנא² קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרי' הודו. ואם משמחו מה שכרו זוכה לתורה שניתנה בה' קולות, שנא' ויהי קולות³ כו' ויהי קול השופר כו' משה ידבר והאלקי' יעננו בקול⁴, וכל⁵ העם רואים את הקולות⁶ כו'. וצ"ל מה שייך שמחת חו"כ לתורה, שע"ז זוכה לתורה. ועוד צ"ל מהו"ע שמחת חו"כ, והלא בכל המצות כתי"7 תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, ומ"מ אינו מזהיר כ"כ, ועל⁸ מצות פו"ר מזהיר אם אינו משמחו.

ולהבין זה צ"ל ההפרש בין מלאכי' לנשמות⁹, דשרש המלאכי' מבחי' דיבור, וכמ"ש בדבר ה' שמים נע' וברוח פיו כל צבאם, ושרש הנש' מבחי' מח', דישראל עלו במח¹⁰, ב' דברי' קדמו לעולם ומחשבתם של ישראל קדם לכ"ד¹¹, ובמי נמלך בנשמותיהן של צדיקי¹². וע'13 מח' הוא בחי' חכ', מח' ויובלא לא אתפריש לעלמין¹⁴, יובלא בינה, ומח' חכ', חשב מ"ה¹⁵, דהביטל דחכ' נק' מחשבה, ועלו במח' הוא בחי' מחה¹⁶. ולפי"ז צ"ל מאחר דשרש הנשמות למע' מהמלאכי', למה הנשמה ירדה כ"כ ונתלבשה בגוף, והמלאכי' הגם שיש להם גופי', ה"ה רק מב' יסודות הדקי' אש ורוח¹⁷, וכמ"ש¹⁸ עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט, ואפי' מלאכי' דעשי' ג"כ רואים ואינם נראים, ומיכאל בא' וגבריאל בשתיים¹⁹,

(1 הנחת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב מד"ה זה שנדפס בסה"מ תרמ"ב ע' שמח ואילך. תורת שמואל – דרושי חתונה ע' נא ואילך. נמצא בבוכ 2956 קנט, א ואילך.

המאמר מיוסד על ד"ה להבין מארז"ל כל הנהנה תקס"ה (סה"מ תקס"ה ח"א ע' מג ואילך). וראה מאמרי אדמו"ר האמצעי דרושי חתונה ח"א ע' רמא ואילך. ח"ב ע' תסט ואילך. סה"מ תרל"ז ח"א ע' רלט ואילך. תרל"ט ח"א ע' צב ואילך.

אודות החתונה – ראה סה"מ תרמ"ב ע' תצו ואילך. תורת שמואל – דרושי חתונה ע' שעט ואילך.

(2 ירמי' לג, יא.

(3 יתרו יט, טז.

(4 שם פסוק יט.

(5 שם כ, טו.

(6 ברכות ו, ב.

(7 תבוא כח, מז.

(8 תיבה זו אינה ברורה בגוכתי"ק.

(9 ראה אגה"ת פ"ד. לקו"ת בהר מא, א.

תו"ח שמות ח"א לט, ד.

(10 ב"ר פ"א, ד.

(11 = לכל דבר. ב"ר שם.

(12 ב"ר פ"ח, ז. רות רבה רפ"ב.

(13 = וענין.

(14 ראה זח"א כג, א.

(15 זח"א כד, א. תקוני זהר תס"ט (קיב, ב).

(16 = מחשבה הקדומה. ראה לקו"ת שה"ש

יו, ד ואילך. יט, ב ואילך.

(17 ראה תו"א בראשית ד, ב. סידור עם

דא"ח ח"א ערה, ד בשם ספר הגמול להרמב"ן.

וראה ע"ח שער נ (שער קיצור אבי"ע) פ"ח.

(18 תהלים קד, ד.

(19 ברכות ד, ב.

ולכאור' הי' צ"ל דהנשמה אשר היא למע' ממלאכי' יהי' להם גוף מב' יסודות ולמלאכי' גופי' מד' יסודות, ובמציאות אנו רואין להיפך, שהמלאכי' נתלבשו בגופי' דקי' מב' יסודות, והנש' נתלבשו בגופי' מד' יסודות, אך היא הנותנת²⁰ מפני שהנש' למע' ממלאכי' לכן ירדו למטה יותר, והמלאכי' אשר הם למטה מנש' א"א שיתלבשו בגוף מד' יסודות כ"א מב' יסודות.

וביאור הענין, הנה כתי' והחכ' מאין תמצא²¹, דשרש החכ' מאין בדרך בריאה יש מאין, וזהו²² מאין תמצא, כמו מציאה א"י²³ מי אבדה, כן בחי' חכ' נמצא מהאין בדרך בריאה יש מאין, דמחכ' שיהי' בינה ואח"כ מדות ומח' ודיבור, זהו סדר השתל', אבל שיהי' התהוות החכ' מלמע' מהחכ' הוא בדרך בריאה, ואפי' אם הי' ריבוי רבבות השתל' אינו שייך שיהי' התהוות החכ' מא"ס, דא"ס אין ערוך כלל לגבי חכ', יותר משאין ערוך מדרי' התחתונה דעשי' לגבי חכ', והתהוות החכ' מא"ס הוא בדרך בריאה יש מאין, וא"כ הממציא מציאות החכ' למע' מהחכ'. ולפי"ז מ"ש ישראל עלו במח', פי' על"י²⁴ במח', היינו ששרשם מבחי' האין שממציא חכ'. או י"ל על חכ', דפעמים מפרשי' בחי' חכ' הגבה למע' מאד. וזהו²⁵ שיש בהנשמה כח ההולדה בדומה לו, שהבן יש לו חכ' כמו האב, והבן מוליד ג"כ בדומה לו עד אין קץ, והוא מפני שרש הנשמה מבחי' א"ס, דנעוץ תחילתן בסופן וסב"ת²⁶, דנעיצת התחילה יש בסוף יותר מבראש המתפשט. תחילה הוא למע' מראשית, דראשית הוא סדר השתל', בחי' חכ' שהוא ראשית סדר השתל'²⁷, ותחילה הוא למע' מסדר השתל', ונעוץ דוקא בסופן, שהרי במל' יש כח לברוא יש מאין, משא"כ בחכ' שהוא ראשית ההשתל', כ"א מבחי' אין שממציא חכ', ולכן הנשמה יש בה כח ההולדה בדומה לו.

והנה²⁸ תורה ג"כ, אורייתא מחכ' נפקת²⁹, הוא רק נפק"ת²⁴ מחכ', אבל שרשה מבחי' האין, ולכן כל הנהנה מסעודת חתן ומשמחו זוכה לתורה שהם ענין א'. וכדי שיהי' גילוי התורה צ"ל ע"י ה' קולות³⁰, והענין, דהנה כתי' ³¹ אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם, ראה בחי' חכ'³², איזה חכם הרואה,

(28) לקטע זה ראה סה"מ תרל"ז ח"א ע' רמב

ואילך.

(29) זח"ב סב, א. פה, א. קבא, א.

(30) ראה תו"א יתרו עד, ג-ד. אוה"ת יתרו ע'

תתקסא ואילך.

(31) איוב כח, כז-כח. וראה לקו"ת האזינו

עא, ג.

(32) ראה פרדס שער כג (שער ערכי

הכינויים) מערכת ראי'.

(20) ראה תו"א שם.

(21) איוב כח, יב.

(22) ראה סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תפ ואילך.

(23) = אין יודעים.

(24) סימן להדגשה.

(25) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא

ח"ב ע' תשעט.

(26) = וסופן בתחילתן. ספר יצירה פ"א מ"ז.

(27) ראה רמ"ז לוח"ג רסה, ב.

ויספרה בינה³³, דבינה הוא בחי' ספר תורה, דסופר וספר וסיפ[ן]³⁴, בינה ספר³⁵, הכינה וגם חקרה במדות³⁶, ויאמר לאדם דיבר, וזהו כדי שיהי' גילוי התורה הוא ע"י ה' קולות³⁷. וזהו על תורתך שלמדתנו, ואי' בכהאריז"ל³⁸ תורה שלמדתנו²⁴¹ הוא תורת הבריאה ותורת²⁴ הוא בחי' תורה שבאצי', וכדי שיהי' תורת^ך שלמדתנו, שיהי' הגילוי למטה, הוא ע"י ה' קולות, דעיקר לימוד התורה צ"ל לשמה³⁹, פי' לשם ה'⁴⁰, היינו לשם ה' קולות⁴¹, שיהי' גילוי למטה, דענין הקול הוא גילוי, וכדאי' בגמ'⁴² בא' שלמד בחשאי שכח תלמודו, וע"י קול זוכר תלמודו, וזהו^ע ולזכרון בין עיניך⁴³, פ' קדש בחי' חכ'⁴⁴, ובאמת הוא פנימיות החכ', ולכן כתי' שם ולזכרון בין עיניך, וזהו^ע הקול.

וביאור הענין⁴⁵, הנה דוד א' זמירות היו לי חוקיק בבית מגורי⁴⁶, ונענש ע"ז, דכתי'⁴⁷ ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו, והוא שכח ונשא את הארון בעגלה⁴⁸, וצ"ל מפני מה נענש, ולמה נענש בשכחה, ובה דוקא ששכח לישא את הארון בכתף. והענין, דהנה כתי'⁴⁹ ראיתי מגלה עפה כתובה פנים ואחור, וצ"ל מהו^ע מגלה גו'. והענין, דדוד בעת צרתו, שהי' צר לו מאד בגשמיות שברח משאול, ושיבח א"ע בתורה, דהנה כל חיות וקיום העולם תלוי בדקדוק א' של תורה. וכמו קרבנות אי' בזהר⁵⁰ דרזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס, ונע' מזה עליות העו' מסוכ"ד עד רוכ"ד⁵¹, ודוקא כשהקרבן נע' כתיקונה עפ"י התורה, אבל אם אירע בו איזה פסול, כמו כשחשב הכהן איזה מח' פסול בטל לגמרי כל ההעלאה, וזה דקדוק א', שיש כמה דינים בקרבנות, ובה תלוי כל ההעלאות העו'. וכן בהמשכה, כמו תפילין, ד' בתים ד' מוחין⁵², קדש חכ', והי' כי יביאך בינה, שמע והיא⁵³ דעת שנחלק לחו"ג. והנה מוחין

(45) להבא לקמן ראה קו"א ד"ה זמירות קרית להו (קס, א ואילך). לקו"ת במדבר יח, א ואילך. סהמ"צ להצ"צ מצות משא הארון בכתף (מ, ב ואילך). סה"מ תרכ"ז ע' שצב ואילך.
(46) תהלים קיט, נד.
(47) נשא ז, ט.
(48) סוטה לה, א.
(49) (חיבור ב' פסוקים:) זכרי' ה, א. יחזקאל ב, י.
(50) ראה זח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.
(51) = מסוף כל דרגין עד ריש כל דרגין.
(52) ראה זח"ג רסב, א. פע"ח שער ד (שער התפילין) פ"א ואילך. סידור עם דא"ח ח"א ט, ד.
(53) = והיה אם שמוע.

(33) ראה זח"ב קלו, ב. סידור עם דא"ח ח"ב רסה, א ואילך.
(34) ספר יצירה פ"א מ"א.
(35) ראה תו"ח תרומה שיג, א.
(36) ראה סה"מ תרל"ב ח"א ס"ע נ.
(37) ראה סה"מ תרמ"ב ע' שנ.
(38) לקו"ת להאריז"ל ר"פ בראשית.
(39) ראה פע"ח שער יז (שער הנהגת הלימוד) בתחילתו.
(40) ראה שער מאמרי רז"ל אבות פ"ו. סידור הר"ש מרשקוב סדר כוונת הלימוד.
(41) ראה סה"מ תרמ"ב ע' שנא הערה 44.
(42) עירובין נד, א.
(43) בא יג, ט.
(44) ראה זח"ג רסב, א.

לגבי מדות אינם בערך כלל⁵⁴, דבמדות כתי⁵⁵ כי אמרתי עולם חסד יבנה, זכור רחמך וחסדיך כי מעולם המה⁵⁶, רחמים וחסדי' שייכי' לעולמות⁵⁷, אבל מוחין אלפי' שנה קדמה תורה⁵⁸ שקדמה למע' ומדרי' העולם, ומ'ש⁵⁹ ה' בחכ' יסד ארץ, היינו בחי' מוחין שבמדור⁶⁰, אבל עצם המוחין למע' ממידות, וע"י תפילין ממשיכי' המשכות מוחין במדות, וזהו דוקא כשהתפילין כתיקונם, אבל אם חסר שם אות א' בטל כל ההמשכה. הרי, הן ההעלאה והן ההמשכה תלוי בתו', ומאחר שהוא לומד תו' מה תופס מקום העולם, ומה שלא טוב לו בהעולם, מאחר שלומד תורה, וזהו זמירות היו לי חוקיך בבית מגורי.

ונענש ע"ז, דהנה⁶¹ כתי' ובלילה שירה עמי⁶² כל העוסק בתורה בלילה⁶³ כו', שיש בחי' שיר בתורה והוא בחי' פנימיות התורה, אשר לא ידע אנוש ערכה⁶⁴ אלקי' הבין דרכה⁶⁵, והם שעשועי המלך בעצמות⁶⁶, אשר בידיעת עצמותו יודע את התורה⁶⁷, ובחי' זו למע' מבחי' זמרה דתורה. דהנה נובלות חכ' של מע' תורה⁶⁸, שהוא רק נובלות חכ' של מע', והיינו חיצוניות התורה, אבל יש בחי' פנימיות התורה, וזהו מגלה עפה כתובה פנים ואחור, ומאחר [ש]שיבך א"ע הי' לו לשבח בפנימיות התורה, ולכן נענש. ומפני ששיבך בבחי' אחורי' וחיצוניות, לכן נענש בשכחה שהוא מבחי' אחוריים⁶⁹, ושכח לישא את הארון בכתף, דהנה ארון הוא אור נר⁷⁰, והיו שם לוחות העדות, וצריכי' לישא אותו בכתף, ולחבר פנימיות וחיצוניות⁷¹, וכשגם בחיצוניות יאיר בחי' פנימיות ממילא לא יהי' שכחה, אבל דוד הי' צריך להענש בשכחה, לכן שכח לישא את הארון בכתף, דאל"כ לא הי' להענש בשכחה.

נמצא מובן מכל הנ"ל שענין הקול הוא שלא יבוא לידי שכחה, והתלמיד שלמד בחשאי שכח תלמודו⁷². ומ"מ יש מע' בעיון התורה, שהוא ההמשכה

-
(63) חגיגה יב, ב.	(54) ראה סה"מ תרל"ד ח"א ע' נד ואילך.
(64) איוב כח, יג.	תש"ח ע' 273 ואילך.
(65) שם פסוק כג.	(55) תהלים פט, ג.
(66) ראה עמק המלך שער א.	(56) שם כה, ו.
(67) ראה סה"מ תר"ם ח"א ע' יד ואילך.	(57) ראה אוצרות חיים בתחלתו. לקו"ת
(68) ב"ר פי"ז, ה.	מסעי צג, א. סה"מ תרל"ח ע' שצ.
(69) מאורי אור מערכת שכחה סל"ז וביאיר	(58) מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא
נתיב לשם. רמ"ז לזח"ג קיב, א. אוה"ת נ"ך (כרך	וישב ד. זח"ב מט, א.
ב) ע' א'פה.	(59) משלי ג, יט.
(70) סה"מ תרל"ה ח"ב ע' תנז ואילך.	(60) ראה סה"מ תר"מ ח"ב ע' תשנח.
(71) לקו"ת חוקת נט, ב. אוה"ת נשא ס"ע	(61) ראה לקו"ת ברכה צח, ג. סידור עם
רנה ואילך.	דא"ח ח"ב תה, ד ואילך.
	(62) תהלים מב, ט.

הראשונה מבחי' האין, וזהו"ע קול ה' על המים⁷², מים הוא ניידי⁷³, בחי' חכ', דרקיע הוא אגילדו מיא⁷⁴, הו"ע השגה והבנה, ומיא ניידי, וזהו קול ה' על המים, ואח"כ יש ה' קולות עד שנמשך למטה. וזהו כל הנהנה מסעודת חתן ומשמחו זוכה לתורה שניתנה בה' קולות⁷⁵, דשמחה הו"ע הגילוי למטה⁷⁵, והגילוי הוא מבחי' האין, שלכן יש בהנשמה כח להוליד בדומה לו מפני שרשה מבחי' א"ס, ולכן כשמשמחו זוכה לתורה שניתנה בה' קולות, שהם ענין א', אבל אם אינו משמחו הרי ניכר שאינו מרגיש הגילוי, עובר בה' קולות, ואם משמחו מה שכרו זוכה לתורה שניתנה בה' קולות כנ"ל כו'.

(74) ראה תרגום פרש"י ומצודות ליחזקאל

א, כב.

(75) ראה אוה"ת שה"ש (כרך ב) ע' תרפד.

(72) תהלים כט, ג.

(73) ראה עירובין מו, א. וראה בארוכה ספר

הערכים ערך אור מים רקיע ס"ט (כרך ג ע' תלו ואילך).

ש"פ בהעלותך ש' של חתונת אחי הרמ"מ ש' תרמ"ב.

להבין! ענין ברכת יוצר האדם², דהנה אדם בגימ' מ"ה³, וצ"ל מה שייך ברכה בשם מ"ה. והענין, דהנה כתי' חייב אדם לברך מאה ברכות [בכל יום] שנא⁴ ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך⁵ א"ת מה אלא מאה⁶, וצ"ל מהו"ע א"ת כו', והלא כתי' מה. ולהבין זה צ"ל תחילה ההפרש בין ברכה לתפלה⁷, דהנה ברכה הוא להמשיך מה שיש בשרש ומקור, וכמ"ש איש אשר כבדתו ברך אותם⁸, פי' כבדתו שהוא בשרש ומקור יומשך למטה, וזהו שכ' ביעקב שכל את ידיו כו' ידעתי בני ידעתי גם הוא יהי' לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו⁹, ולמה לא ברך את מנשה שיהי' גדול מאפרי¹⁰, אלא שענין הברכה הוא להמשיך מה שיש בשרש ומקור שלא יתעכב (ולכן א' משה ג"כ¹⁰, וזהו) איש אשר כבדתו ברך אותו, וענין התפילה הוא יהי' רצון חדש מה שלא יש כלל בשרש ומקור¹², ולכן אף שנגזר על אדם איזה ג"ד¹³ ח"ו יש בכח התפילה להפוך.

וביאור הענין, צ"ל תחילה ענין הברכה. דהנה כתי' ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם¹⁴, פי' מעלדאת"כ לעלדאת"ג¹⁵, הגם שיש עולמות עד אין שיעור, וכמ"ש¹⁶ עלמות אין מספר א"ת עלמות [אלא] ועולמות אין מספר, ובזהר¹⁷ אי' בגולגלתא יתבי' תליסר אלפין ושבעת אלפין ושבעה, מ"מ בד"כ הם ב' עולמות עלדאת"כ ועלדאת"ג. והנה מבשרי אחזה¹⁸, כמו באדם יש מח' ודיבור¹⁹, דכשצריך לגלות איזה דבר השכלה לזלותו מגלה בדיבור, אבל במח' אפי' כמה שיחשוב לא ידע זולתו, כ"א ידע שחושב אבל לא ידע מה שחושב,

1) הנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב מד"ה זה שנדפס בסה"מ תרמ"ב ע' שנד ואילך (וראה שם הערה 1). תורת שמואל – דרושי חתונה ע' רמא ואילך.	תקס"ח ח"ב ע' תשח. 9) שם מח, יט. 10) תיבות אלו אינן ברורות בגוכתי"ק. 11) = יהי רצון. 12) ראה תו"א מקץ מב, ב. מג, ב. לקו"ת שה"ש מג, ג. 13) = גזר דין. 14) תהלים קו, מח. 15) ראה זח"א קנג, ב. אוה"ת תהלים (יהל אור) ע' תיה ואילך. 16) שה"ש ו, ח. תקוני זוהר תי"ט (מ, א). 17) זח"ג (אד"ר) קכח, ב. וראה סה"מ תרכ"ז ע' תכ. תש"י ע' 133. 18) איוב יט, כו. 19) ראה סה"מ תרכ"ח ע' קסז ואילך. תרל"ח ע' רי ואילך.
2) כתובות ת, א. סדר ברכת נישואין. 3) ראה ע"ח שער י' (שער התיקון) פ"ג. לקו"ת ושער הפסוקים להאר"ז בראשית ג, כ. 4) עקב י, יב. 5) מנחות מג, ב. 6) ראה רש"י ותוספות שם. 7) ראה לקו"ת ראה יט, א ואילך. סה"מ תרל"ח ע' רי ואילך. 8) ויחי מט, כח. וראה מאמרי אדמו"ר הזקן	

וכן במדות יבין שרוצה איזה דבר אבל לא ידע איזה דבר הוא רוצה, וגם מה שיודע כו', והגילוי לזולתו הוא דוקא ע"י אותיות הדיבור, והמח' מגלה לגבי עצמו, דכשנפול לא' איזה ברק המבריק עדיין אינו מושג כלל, הגם שהוא בריקה שהוא איזה מציאות, מ"מ הרי אינו מושג ושיבוא להשגה הוא ע"י אותיות המח', והנה מאחר שאותיות מגלים מוכרח לומר שהם למע' מהשכל, דכל שמגלה איזה דבר צ"ל שהוא למע' מאותו הדבר, וכמו"כ או"כ²⁰ המח' למע' מהשכל, וכ"ש או' הדיבור שמגלי' לזולתו צ"ל שהם למע' מהשכל, וכדאי' באגה"ק²¹ דשרש האוי"כ²⁰ מקדמות השכל, רק קבעו בפה²². וזהו ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם¹⁴, דהנה עד"מ כשאדם מדבר איזה דבר שכל צריך לחשוב בשעת הדיבור מה לדבר, וזה נק' מח' שבדיבור, ובתחילה חושב השכל והדיבור כלול בהמח', ובשעת הדיבור צריך ג"כ לחשוב מה לדבר, וכמו"כ יובן למע', ענין הברכה הוא שמה שיש בעלדאת"כ יאיר ויתגלה בבחי' עלדאת"ג, ודוקא מה שיש בעלדאת"כ, וכמו הדיבור שמגלה מה שהי' תחילה במח', אבל לא מה שלא הי' במח' כלל, כמו"כ הברכה ממשיך מה שיש בעלדאת"כ אבל לא מה שלא יש בעלדאת"כ.

וענין התפילה הוא יה"ר¹¹, שימושך רצון חדש מה שלא יש כלל בסדר השתל', לרפאות החולי' ולברך השנים, דבכח התפילה לשנות איזה דבר. והענין, דתפלה דכנגד קרבנות תקנו²³, וכמו קרבנות רוא דקורבנא עולה עד רוא דא"ס²⁴, ועי"ז ריח ניחוח להי²⁵, ריח ההעלאה וניחוח המשכה להוי"כ²⁶, כמו"כ ענין התפלה, וצ"ל למה ע"י התפלה מגיע כ"כ למע'. והענין, דהנה לב מלכי' אין חוקר²⁷, כשא' צריך איזה בקשה מהמלך שאינו בערך שהמלך יפנה להדיט שפל אנשי', ה"ה מביא לו דורון כמו ציפור המדברת, וע"י שנפנה להדורון נפנה לבקשתו גי'כ²⁸, ולכאו' הלא האדם מדבר יותר טוב מהציפור, וגם מדבר בשכל, ומה נתפעל דוקא מהציפור המדברת, והענין הוא דמה שהאדם מדבר א"ז²⁹ רבואת, דמי ידבר אם לא האדם, אבל כשהציפור מדברת זהו דבר חידוש, וכמו"כ יובן למע', הגם שביטל המלאכי' אינו בערך כלל לגבי ביטל הנשמות, דיש מלאכי' דמשיי"כ³⁰ הם עומדים עתה בהביטל דהקדוש הגי'כ³¹, וביטל הנשמות כמו שנתלבשו בגופי' אינם בערך כלל, מ"מ מה שמלאכי' בטלי' לאלקות א"ז חידוש, דהגם שיש להם גופי'

20 = אותיות.

27 משלי כה, ג.

21 סימן ה (קז, ב). וראה גם שער היחוד

28 ראה לקו"ת במדבר כ, א. תו"ח וישלח

והאמונה פ"א. תו"ח בשלח קמג, ד.

קצ, א. סה"מ תרכ"ח ע' קעז.

22 ספר יצירה פ"ב מ"ג.

29 = אין זה.

23 ברכות כו, ב.

30 = דמששת ימי בראשית.

24 זח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

31 ראה לקו"ת דרושים ליוה"כ סט, ב.

25 ויקרא א, ט.

שה"ש לו, ד. סה"מ תרל"ח ע' לו ואילך.

26 לקו"ת שה"ש כח, ג. כט, ד.

הרי גופם הוא רק מב' יסודות³², ואש ורוח יסודות הדקי', וכמ"ש³³ עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט, ואפי' מלאכיו דעשי' רואים ואינם נראים, ומיכאל באחת³⁴, וכלום יצה"ר יש בכמם³⁵, אבל האדם שגופו הוא מד' יסודות, ונתוספו בו ב' יסודות הגסי' מים ועפר, ועוד זאת הנה"ב מעלים ומסתיר, ומ"מ בטל לאלקות, ה"ז יקר בעיני ה' מאד. וזהו"ע התפלה, כמו הקרבן שמקריבים בהמה ע"ג מזבח, כן הנה"ב שרשו מפני שור³⁶ או מפני אדם שבפני שור³⁷, והתפלה הו"ע הקרבת הנה"ב, ולכן הקדימו תחילה פסוד"ז הללו את ה' מן השמים³⁸ כו', איך שהמלאכיו בטלים לאלקות, ואח"כ בברכת ק"ש ביטל השרפי' שאר' קדוש³⁹ והאופנים ברעש גדול⁴⁰ אומרי' ברוך⁴¹, והנה"ב ששרשו משמרי האופנים⁴², ועי"ז פועלים אצלו הזזה, ואח"כ בק"ש בד"כ שמע⁴³ הוא ביטל הנה"א וברוך שם⁴⁴ כו' ביטל הנה"ב⁴⁵, עד שאח"כ בתפלה שפרכת הנפש לאלקות, וכמ"ש⁴⁶ ואשפוך את נפשי לפני הוי', ועי"ז מגיע למדרג' גבוה מאד, וכמ"ש⁴⁷ ותתפלל חנה על הוי', למע' מש' הוי'⁴⁸, וזהו"ע ענין⁴⁹ התפלה, ובד"כ ע"י התפלה מגיע לבחי' אל"ף⁵⁰ פלא עליון⁵¹.

והנה ידוע דברה"ע הי' בב' ולא באלף, וזהו בראשית⁵², וכי' דורות האל"ף קרא תגר למה לא הי' ברה"ע באלף⁵³, ואי' בזהר⁵⁴ דאל"ף ר"ת ארור וב' ר"ת ברכה. ולפי הנ"ל דאל"ף הוא בחי' פלא, צ"ל למה לא הי' ברה"ע באל"ף, והענין דהנה כתיי⁵⁵ כל מצותיך צדק, שכלליות המצות הם צדקה, דמצד עצם א"ס אם צדקת⁵⁶ מה תתן לו ורבו פשעיו מה תעשה לו אם חטאת מה תפעול בו ומה מידך יקח, דכחשיכה כאורה⁵⁷, אלא שהמצות הם צדקה, ואמרז"ל⁵⁸ מה איכפת לו להקב"ה אם שוחט מן העורף או מן הצואר אלא לא ניתנו המצות אלא לצרף בהם

(45) ראה תו"א וישב כט, ב. תו"ח יתרו רנד,	(32) ראה תו"א בראשית ד, ב. סידור עם
ג. דא"ח ח"א ערה, ד בשם ספר הגמול להרמב"ן.	
(46) שמואל-א, טו.	וראה ע"ח שער נ (שער קיצור אבי"ע) פ"ח.
(47) ראה שמואל-א שם י.	(33) תהלים קד, ד.
(48) תו"א משפטים עט, ב. תו"ח משפטים	(34) ברכות ד, ב.
חצר, ג.	(35) שבת פט, א.
(49) כ"ה בגוכתי"ק.	(36) לקו"ת ויקרא ב, ב-ג.
(50) ראה פע"ח שער ט (שער העמידה) פ"א.	(37) מאמרי אדמו"ר הזקן תקע"א ע' קעח.
(51) תקוני זוהר ת"ע (קלה, א).	תו"ח תולדות קנח, ג. שערי אורה ח, א. מאמרי
(52) בראשית א, א.	אדמו"ר האמצעי שמות ח"א ע' קעז.
(53) ראה ב"ר פ"א, י. תנחומא (באבער) יתרו	(38) תהלים קמח, א.
טז.	(39) ישעי' ו, ג.
(54) זח"א רה, ב.	(40) ברכת יוצר.
(55) תהלים קיט, קעב.	(41) יחזקאל ג, ב.
(56) איוב לה, וז.	(42) ראה לקו"ת ויקרא ב, ב. האזינו עד, ג.
(57) תהלים קלט, יב.	(43) ואתחנן ו, ד.
(58) ב"ר רפמ"ד. תנחומא שמיני ז-ח.	(44) פסחים נו, א.

את הבריות, קאי על הנה"ב⁵⁹ (ולפעמים מפרשים זה למעלה יותר⁶⁰). והנה כתי⁶¹ משפט וצדקה ביעקב אתה עשית, שהעיקר הוא המשפט בצדקה, דמה שאמר⁶² חיך קודמין, היינו כשלא יש רק קיתון של מים שלא יספיק לשניהם, אבל זה אינו שייך שהוא יתענג בתפנוקי בנ"א המותרים לגמרי וחבירו ימות ברעב ח"ו⁶³, וזהו משפט וצדקה ששופט א"ע ממותרות, ועי"ז אתה עשית שע"ז נמשך הגילוי למטה⁶⁴ (וזהו שהי' ברה"ע בב' ולא באל"ף, דאל"ף הוא בחי' פלא ויכולים כולם לקבל, דכחשיכה כאורה, וזהו"ע מצרים מיצר ים⁶⁵, דכמה א"א לפניו⁶⁶, אבל כשהי' בב', בחכ' יבנה בית⁶⁷, יבנה בי"ת⁶⁸, עי"ז נמשך למקום הראוי דוקא).

והנה מאחר שהי' ברה"ע בב', כתי' אח"כ אם בחוקתי תלכו⁶⁹, ופירש"י⁷⁰ אם תהיו עמלי' בתו' ונתתי גשמיכם בעתם כו'. כתי' גשמיכם שהוא גשמיות, אך באמת זהו רומז על גילוי אור שנמשך מלמע', דהנה אמרז"ל⁷¹ כל אורה האמור באל' בירידת גשמי' הכתוב מדבר, דלמטה נע' מזה גשם, וכמ"ש⁷² והי' אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהי' שבעתים כאור זה"ש⁷³, ופירש"י בפסחים⁷⁴ זפ"ז⁷⁵ מ"ט, ז"פ מ"ט שמ"ג, וזהו גש"ם, דכשנמשך ריבוי אור מלמע' ממילא נמשך בגשמיות ג"כ, וזהו ונתתי גשמיכם בעתם⁷⁶, בשרש הוא בחי' אור ולמטה נע' מזה גשם⁷⁷, וזה בחי' מטר דתורה, ויש בחי' טל תורה⁷⁸, וזהו יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרת⁷⁹. וזהו אם בחוקתי תלכו ונתת גשמיכם כו', אם תהיו עמלים בתורה, והו"ע הצמצום שיומשך למקום הראוי דוקא [וזהו"מ מ"ש קודם מ"ת⁸⁰ וידבר אלקי' את כל הדברי' האלה, דאנכי כולל כל רמ"ח מ"ע ולא יהי' לך כולל שס"ה ל"ת⁸¹, כתי' תחילה וידבר אלקי', הוא מדת הצמצום שיהי' המצות⁸²].

* נכתב בצד הגליון:

כפי הנר' שייך זה ענין אם בחוקתי תלכו, ואפשר שהי' שם.

69 בחוקתי כו, ג.	59 ראה סה"מ תרל"ד ח"א ע' שנח. תרל"ט
70 שם.	ח"א ע' קפד.
71 ב"ר ספכ"ו.	60 ראה המשך מים רבים תרל"ו פק"י.
72 ישע"י, ל, כו.	פקכ"ב.
73 = ז' הימים.	61 תהלים צט, ד.
74 פסחים סח, א. ד"ה יהי'.	62 ב"מ סב, א.
75 = ז' פעמים ז'.	63 ראה אגה"ק סט"ז.
76 בחוקתי שם ד.	64 תו"א בשלח סג, ב.
77 ראה סה"מ תרל"ח ע' קס.	65 פע"ח שער כא (שער חהמ"צ) פ"א. וראה
78 ראה שבת פח, ב. כתובות קיא, ב. ילקוט שמעוני ישע"י רמז תלא.	לעיל ד"ה כמה מעלות טובות.
79 האזינו לב, ב.	66 אבות פ"ה, מ"ב.
80 יתרו כ, א.	67 משלי כד, ג. וראה תקוני זוהר ת"ו (כא, א).
81 ראה זח"ב צא, א. רעו, א.	68 סימן להדגשה, והכוונה לב' דבראשית
82 ראה לקו"ת במדבר טו, ג.	דלעיל.

וַע"פ כל הנ"ל יובן ענין ברכת יוצר האדם, דהנה כתי'⁸³ לפני לא נוצר אל, וצ"ל איך יעלה הדעת ששייך יצי' קודם⁸⁴, והענין, דהנה שם אל הוא בחי' גילוי, וכמ"ש אל ה' ויאר לנו⁸⁵, אל אלקים הוי' דיבר ויקרא ארץ⁸⁶. וצ"ל דבזהר⁸⁷ אי' שהוא בחי' נהורא דחוכמתא⁸⁸, והענין דאי' בס"י⁸⁹ בל"ב נתיבות פליאות חכ' חקק יה הוי' צבאות וברא את עולמו, וכת' ויקרא לו אל אלקי ישראל⁹⁰, אל הוא ל"א, דל"א נתיבות נתגלו, אבל נתיב הל"ב הוא נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין אי'⁹¹, פי' אפי' המלאכי⁹² שאומרי' אי' מקום כבודו⁹³, וזהו [ד]אף שהוא בחי' נהורא דחוכמתא, מ"מ הוא גילוי, דל"א נתיבות נתגלו, אבל לפני לא נוצר אל⁸³, דיצי' הוא בחי' גילוי, ולפני הל"א נתיבות אינו שייך גילוי. וזהו"ע ברכת יוצר האדם², דאד"ם בגימ' מ"ה³, וגימ' הוא שהוא הלבשה⁹⁴ דשם מ"ה אבל לא עצם בחי' מ"ה, ובההלבשה שייך יצי', והברכה דיוצר האדם, הוא שגם ברכה יומשך כמו ע"י תפלה, דכמו שע"י תפלה ממשיכי' מבחי' אל"ף, כן ע"י הברכה יומשך מבחי' אל"ף בבחי' אדם כו'.

-
(89) ספר יצירה פ"א, מ"א.	(83) ישעי' מג, י.
(90) וישלח לג, כ.	(84) ראה אוה"ת שמות ע' לט. מה.
(91) איוב כח, ז. וראה תקוני זהר ת"ל (עג,	(85) תהלים קיח, כז.
ב). פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ג נתיב א'.	(86) שם נ, א.
(92) ראה תקוני זהר שם.	(87) זח"א צד, א. זח"ב ל, ב. לא, א. סה, א.
(93) נוסח קדושת כתר.	(88) בסה"מ תרמ"ב ע' שסב: וא"כ האיך
(94) ראה שער היחוד והאמונה פ"א.	שייך לומר לשון יצירה.

לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

ולזכות
החתן התמים ר' שליו שיחי'
והכלה המהוללה מרת שמחה ברכה תחי'
צייחי
לרגל חתונתם בשעטומ"צ
יום ב', כ"ג טבת ה'תשפ"ו

ולזכות הוריהם וזקניהם
וכל בני משפחתם
שיחיו לאורך ימים ושנים טובות
להצלחה רבה ומופלגה בכל מעשי ידיהם
ולנחת יהודי חסידותי מתוך שמחה וטוב לבב

ולעילוי נשמת
ר' יוסף בנימין ע"ה בן ר' מנשה הי"ד